

BISERICI

Dlui Asanajă Crisan Director
Liceul Moise Nicoară

Arad

ALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația
ARAD, STR. EMINESCU 18APARE DUMINECA
Redactor: Pr. Demian TudorABONAMENTUL:
Pentru particulari pe an 5000 lei.

LEGEA NOASTRA

Așa e pomenită în hrisoavele vechi, ca și în nenumeratele jelanii înaintate pe vremuri Curții din Viena, credința dreptmăritoare, care a călăuzit pașii vieții românești de-a-lungul veacurilor, începând dela cea dintâi svâcnire a ei și până azi.

S'a scris mult despre această lege străbună și despre rosturile înalte pe cari le-a îndeplinit în trecutul neamului românesc. Oricât se va fi scris însă, — și oricât se va mai scrie de aci înainte despre această lege, — totuși aceasta nu va fi în stare să epuizeze tot tezaurul ei de realizări, atât de bogat în trecut, și nici să facă inutilă o nouă zăbovire asupra lui. Pentru că orice pășire sinceră în domeniul acestui trecut, nu face decât să descopere alte și alte realizări, cari s'au înfăptuit sub dogoarea reînnoitoare a harului ei.

În tinda acestui trecut, luminat atât de sublim de aureola măreață a legii noastre strămoșești, orice cercetător obiectiv trebuie să pășească cu capul descoperit și cu pas smerit de om credincios, deoarece pe întinsul lui atât de sbuciumat se descifrează însăși prezența lui Dumnezeu și binefacerile acestei prezențe în istoria unui popor. Căci așa s'a manifestat legea noastră în toată istoria aproape bimilenară a neamului românesc. Ca o permanentă aplecare a cerului asupra destinului său și ca o neîncetată miruire a strădaniilor sale cu binecuvântarea ce vine de sus, dela Părintele luminilor.

Sub influența binefăcătoare a acestei legi s'a plămădit dintru început însăși ființa neamului românesc, iar în tinda ei a fost ocrotită și perpetuată de-a-lungul istoriei însăși unitatea sufletească a acestui neam, atât de hărțuit în decursul trecutelor stăpâniri. Mai mult, sub aripile ocrotitoare ale acestei legi, prin unitatea de credință dreptmăritoare a tuturor Românilor, despărțiți și farâmițați prin atâtea granițe nefirești, s'a creat și s'a alimentat a-

ceastă unitate sufletească, pregătindu-se în acelaș timp pentru marele praznic al unității întregului neam românesc. Fără această ocrotire a bisericii strămoșești, fără această prezență simțită alui Dumnezeu în sbuciumata viață românească din trecut, cine știe dacă nu cumva la marea sărbătoare dela Alba-Iulia de acum aproape trei decenii, ar fi lipsit încă mulți dintre cei cari s'au alăturat cu atâtea entuziasm la bucuria firească a prăznuirii marelui uniri. În deosebi pentru noi Români din Ardeal, această ocrotire cerească, prin mijlocirea Bisericii ortodoxe, a constituit pârghia de rezistență împotriva tuturor încercărilor de a ne naționaliza, și în acelaș timp ancora nădejzii depline, că odată și odată va răsări și soarele dreptății pe seama oropsitului nostru neam de iobagi.

Sub cupola măreață a aceleiași legi străbune au înflorit apoi și s'au dezvoltat în decursul veacurilor limba și literatura, școala și cultura românească, arta și orice podoabă aleasă ce ne încântă și azi prin frumusețea lor. Începând dela modestele traduceri din veacul al XVI-lea și până la minunatele tipărituri ale ierarhilor noștri cărturari din veacul al XVIII-lea, tot ce s'a realizat în domeniul spiritualității românești în trecut, poartă în sine pecetea aleasă a legii și a credinței noastre strămoșești. Dacă la aceste considerațiuni, de altfel unanim recunoscute, mai adăugăm ființarea celor dintâi școli în tinda bisericilor, ca și cele minunate podoabe artistice cari împodobeau vechile noastre codice sau cărțile de slujbă bisericească, precum și frumoasele înflorituri executate pe lespezile de pe mormintele voevozilor Români, atunci înțelegem și mai mult rostul însemnat pe care l-a îndeplinit această lege străbună în trecutul neamului românesc.

Toate aceste fugare zăboviri, prilejuite de sărbătorirea Duminicii Ortodoxiei din acest an,

au însă o adâncă semnificație pentru prezent. Dacă în trecutul aproape bimilenar al acestui neam, legea ortodoxă a fost temelie solidă a vieții sale obștești, tot această lege este chemată să călăuzească și de aci înainte, cu aceeași prestanță, pașii vieții românești în concertul tuturor celorlalte popoare iubitoare de pace și de adevăr. Zugrăvirea realizărilor din trecut ale acestei legi făcută mai sus, tocmai din prilejul Duminicii Ortodoxiei, nu vrea să constituie nicidecum doar o zarvă șomotoasă care să acopere întrelăsările sau defecțiunile ei din prezent, ci o firească chemare la desțelenirea noului ogor spiritual pe care vremurile de azi ni-o cer atât de insistent. Legea noastră dreptmăritoare, care în decursul veacurilor trecute a constituit factorul esențial pentru îndeplinirea destinului nostru ca neam,

trebuie să fie și azi apa cea vie de unde să se alimenteze din nou zorii zilelor mai bune pe cari le așteptăm pentru el. În deosebi în domeniul vieții noastre morale, unde a pătruns atât de adânc spiritul destructiv caracteristic vremurilor de după războiu, ca și în cel al altor domenii nu mai puțin răvășite de pe urma aceluiași flagel, se așteaptă turnarea cât mai abundentă a acestei ape vivificatoare din partea ortodoxiei românești.

Să o facem aceasta cu același elan din trecut și cu aceeași abnegație cu care s'au dăruit cei ce ne-au fost înaintași. La o atare misiune ne îndrumă trecutul legii noastre străbune, la aceasta ne cheamă neamul pe care-l slujim, spre aceasta ne mână mai ales solia Duminicii ortodoxiei din acest an.

Pr. D. TUDOR

Biserica suferinței și a mântuirii

Biserica este o instituție sfântă, întemeiată pe pământ de Fiul lui Dumnezeu, condusă de El în mod vădit prin oblăduirea Duhului Sfânt.

Biserica a răsărit în lume ca o rază de lumină în imensul întunerecului și ca o floare gingașe în vrăjmășia iernei, având menirea, ca prin puterea ei dumnezească, să risipească *întunerecul și umbra morții* în care zăcea omul, osândit pieirii prin păcatul strămoșesc.

Spre deosebire de celelalte, Biserica noastră poartă numirea de *Biserică Ortodoxă*, adică păstrătoare a dreptei credințe, sau de *Biserica suferințelor*.

Prigoana și suferințele contra Mântuitorului și a Bisericii a început în Vifleem și au culminat în tragedia de pe Golgota.

Istoria e martoră a atâtor valeri de prigoane și suferințe ce s'au abătut peste creștinii veacurilor dintâi și a veacurilor ce au urmat până astăzi, când, după două mii de ani, încă simțim rezerva unora față de Biserica lui Hristos.

În fața acestei atitudini, Biserica ortodoxă întotdeauna, întocmai ca și astăzi, a stat și stă neclintită în menirea ei: binecuvântând pe fiii săi, deschizând ușile împărăției lui Dumnezeu pentru tot omul ce vine în lume. Prin rugăciunile sale, Biserica ridică pe om spre Dumnezeu; alină durerile celor ce sufăr, mângâie pe cei întristați și încurajază pe cei desnădăjduiți. Propovăduiește pacea și bunăînțelegerea între oameni; revarsă din plin darurile dumnezeiești peste toți cei ce le caută, și se roagă pentru odihna vecinică întru fericire a celor morți.

— „Nu fac binele, pe care îl vreau, — zice

Sf. Ap. Pavel, — *ci răul pe care nu-l voiesc, pe acela îl săvârșesc. Și atunci, dacă fac ceace nu-mi este voia, nu mai sunt eu făptuitorul, ci păcatul care locuiește în mine*”. Din acest citat reiese, că atitudinea față de Biserică nu vine direct dela om, ci autorul ei este diavolul, care însă lucrează prin mijlocirea omului. În slujba sa necurată diavolul și-a înhamat în trecut împărați cari erau imorali, răi, ambițioși, setoși de sânge, iar unii dintre ei nebuni. Cu ajutorul lor, folosindu-se de gloata nenorocită și iresponsabilă, a deslănțuit cele mai groaznice prigoane contra Bisericii.

În lupta sa de apărare, Biserica creștină ortodoxă s'a folosit de cea mai potrivită armă: Forța Adevărului, ceace se desprinde din cuvintele Mântuitorului: „*Nu vă împotriviți celui ce vă face răul, ci, de te va lovi cineva peste fața obrazului, cea dreaptă, întoarce-i lui și pe cealaltă*”. „*Iubiți pe vrăjmașii voștri și rugați-vă pentru cei ce vă asupresc, ca să fiți fiii Tatălui vostru care este în ceruri*”.

Astfel creștinii oțeliți în credința cea adevărată primeau cu toată seninătatea sufletului lor suferințele și prigoanele ce se abăteau peste ei, rugându-se cu cuvintele Mântuitorului pentru cei ce-i prigoneau: „*Doamne iartă-le lor că nu știu ce fac*”.

Biserica creștină ortodoxă a suferit, dar n'a fost biruită pentru că nici porțile iadului nu o vor birui! În fața crucii de lemn de pe Golgota s'a topit — cum se topește ceara de fața focului — toată puterea diavolului și îngâmfarea omească.

Biruința și trăinicia peste veacuri a Bise-

ricii ortodoxe se datorește dragostei care penetrează întreg organismul ei. Această sevă sfântă leagă suflet de suflet și pe toți cu Dumnezeu, formând cetatea sfântă, Biserica, unde nu va putea pătrunde vrăjmașul niciodată. ... „Eu sunt buciulul viței — zice Mântuitorul — voi mlădițele. Cea ce rămâne întru mine și eu întru el, acela aduce roadă multă. Precum m'a iubit pre mine Tatăl și eu v'am iubit pre voi. Rămâneți întru dragostea mea. Aceasta este porunca mea: ca să vă iubiți unul pre altul, precum eu v'am iubit. Mai mare dragoste decât aceasta nimeni nu are, ca cineva sufletul său să-și pună pentru pretenții săi. Credeți întru Dumnezeu și întru mine credeți. Indrăzniți eu am biruit lumea”.

* * *

Urmează să avem credință, nădejde și dragoste în și față de Biserica noastră ortodoxă, cari sunt și rămân cheazășii sigure pentru mântuirea noastră și izbăvirea ei.

Pr. C. Mureșan

Aplecări samaritene

Oprire, aplecare și zăbovire milostivă și se cere față de cel ajuns în nenorocire: sărac, bolnav, persecutat și față de cel ce-ți greșește.

„Ferice de cel ce îngrijește de cel sărac” scrie proorocul David. Azi, și în părțile noastre, mai cu buna, mai cu răul, dar oricum, îngrijim de cei lipsiți. Pe la anul 996, în Persia, muriră mulțime de săraci din pricina mizeriei. Înțeleptul domnitor Agud, dădu atunci ordin, ca pentru fiecare sărac mort de foame, să moară un bogat. De-acolea încolo, n'a mai murit nici un sărac de foame.

Datul milosteniei trebuie făcut fără multe iscodiri întrebări și amânări: „Nu oprli binefacerea celui ce are nevoie de ea... Nu zice aproapelul tău: „Du-te și vino să-ți dau mâine,” când ai de unde să-i dai” (Pild. 3.27) Sigur că nu, fiindcă, după cum scrie Ioan Hrtstostomul: „săracul e acela care întinde mâna, dar Dumnezeu e cel ce primește.” Și-atunci, amânând, făcând să aștepte după mltă, îl țint afară pe Iisus Hrtstos. Cum scrie Louis Veillot către madame de Pitray: „Dacă l-aș face pe sărac să aștepte la ușa mea, Dumnezeu m'ar face la fel să aștept la ușa ratului”.

Pune orice și oricât în mâna întinsă și și se va răsplăti. Theophil Gautier, într'un mister de-al său îl face pe Iisus să povestească despre pomana pe care l-a făcut-o două fetțe sărace: „Azi dlmineață, m'am preschimbat în cerșitor; le-am cerut pomana și ele mi-au pus în mâna mea leproasă fiecare câte o plesă mare de aramă, verde de coclita ce era. Sfinte Ilte, ia-le și făurește din ele un potir mare și frumos, pentru împărtășirea heruvimilor mei din cer”.

Milostivirea și-o poți arăta către cel bolnav, prigonit și încătușat: „Domnul să-și verse îndurarea peste casa lui Onisifor, căci de multe ori m'a mângăiat și nu l-a fost rușine de lanțul meu” scrie Pavel către Timotel.

Apoi, îndurare poți arăta către cel ce-ți greșește: „Îngăduți-vă unul pe altul, și dacă unul are pricină să se plângă de altul, iertăți-vă unul pe altul. Cum v'a iertat Hrtstos, așa vă iertăți și voi” (Col. 3.13), căci „...dacă nu vă iertăți, nici tatăl vostru care este în ceruri nu va ierta greșelile voastre” (Mrc. 11.26). „Ecrivez les injures sur le sabre. Et les bienfaits sur le marbre”. Sau cum scrie Lacordaire: „Vrei să fii fericit o clipă? Răsbună-te! Vrei să fii fericit pe veci? Iartă!” „Atâta plăcere simt iubindu-mi vrăjmașii, scrie un sfânt părinte, încât, dacă m'ar fi oprit Dumnezeu lucrul acesta, nu știu dacă l-aș fi putut asculta”.

Cel cari putești face așa, cei cari vă știți apleca după pilda Samaritanului, cei cari știți mângâia ca și Onisifor, cei cari știți și putești scrie binefacerea și iertarea pe marmură, iar înjură pe nisip, cum scrie versul, să știți că mare răsplată vă așteaptă. „Căci Dumnezeu nu este nedrept ca să uite osteneala voastră și dragostea pe care ați arătat-o pentru numele lui, voi cari ați ajutat” (Evr. 6.10). Și invers: „Judecata este fără mltă pentru cel ce n'a avut milă” (Iac. 2.13).

Pr. Gh. Perva

Viața interioară și formarea personalității

IV.

În afară de dușmanii externi, cari stau în calea vieții interioare, cu mult mai mari sunt cei cari locuiesc în noi, cu cari trebuie să dăm o dărză și permanentă luptă. Cel mai mare dușman al persoanei este persoana însăși, atunci când ea se pretinde Alfa și Omega.

Pericolele subtile care amenință viața interioară și cari sunt rădăcinile tuturor pasiunilor rele, apar: egoismul, orgoliul și aspirațiunea de a ajunge „soi même”. Lumea interioară este mare, puternică, profundă, dar poate fi orgolioasă și egoistă. Centrul Universului este încă „le moi”, marele „ich” al lui Fichte. Libertate neîblănzită, apoteozarea individului, liberându-l până nu mai cunoaște nimic în jurul lui, nici o altă limită decât propriile sale margini, iată ceea ce înțelege lumea noastră despre viața noastră interioară. Omul vrea să devină Dumnezeu. El își este principiul și sfârșitul său.

Acest lucru face pe un adept al vieții introspective să exclame: „Sărac de mine!, nu sunt deloc liber, căci n'am forța de a-mi executa voința mea. Nu din cauză că n'aș avea inteligență, ci pentru că îmi

linseste caracterul. Când, însă, mă adresez umilit judecării mele interioare, văd foarte clar și foarte just¹⁾.

Dar, personalitatea umană nu se află în plină imbobocire, decât stăruindu-se și dându-se altora printr'o iubire desinteresată. Iată ce scrie în acest sens un alt adept al vieții introspective: „L'amour pur, qui est opposé à l'amour mercenaire est cette affection de notre âme qui est portée à se délecter, du bonheur d'un autre. Or les choses qui nous délectent, nous les désirons pour elle même; et, comme la félicité de Dieu se compose de toutes les perfections et est la délectation du sens même de la perfection, il s'ensuit que la vraie félicité de tout esprit crée consiste entièrement dans le sens de cette félicité divine, en sorte que ceux qui cherchent le vrai, le bon, le juste, plus par la délectation propre qu'en vue de l'utilité (quoique l'utilité s'y trouve aussi éminamment) sont aussi les mieux préparés à l'amour de Dieu”²⁾.

Dar viața interioară fără o viață exterioară ordonată, nu se poate concepe. Comit o mare eroare acicari cred una excluzând pe cealaltă și că se poate trăi în sine fără a ține seamă și de ceace este în jurul nostru. Nu este nimic mai pretios și mai sănătos pentru suflet, decât contactul și familiaritatea cu natura. Ea ne oferă spectacole minunate, cari ne duc la posesiunea lui Dumnezeu...

Însă, nici individul, nici societatea, nici natura însăși, nici resursele unite ale lucrurilor și oamenilor viața exterioară și interioară, nu sunt suficiente pentru a garanta și fonda personalitatea. A contempla de Sus iată principiul înțelepciunii, zice Marc Aureliu. Pascal a spus în termeni precizi și definitivi: noi nu putem afla liniștea nici numai în noi și nici numai înafară de noi. „Dumnezeu singur poate satisface dubla nevoie a omului: Dumnezeu este în noi, el este mai intim prezent în noi însine, decât noi însine, pentru că el este în noi ca un agent transcendent și noi nu suntem decât, ca efect contingent. Dar, Dumnezeu, în același timp, este înafară de noi și infinit deasupra noastră, căci, cu toată proximitatea contactului, există între el și noi, ca perfecțiune, distanța infinitului de finit”³⁾.

Iată că, pentru a rezista imensului fluxiu de îndoială care împinge omenirea spre o prăpastie fără fund, nu este al mijloc decât ca omul să se reîntoarcă la credința în Absolutul real și veșnic, și la credința în destinația imortală a sufletului uman, căci ele sunt inseparabile...

În concluzie, nu putem fi folositori omenirii decât ca personalități. Numai acela poate dărui umanității care înfățișează o mare personalitate interioară. Omul liber interior este un om puternic; el e prea puternic, prea bogat pentru a mai cere, și activitatea

sa, viața lui întreagă, e un dar. Problemele unui astfel de om sunt problemele umanității și problemele umanității sunt problemele lui. El și umanitatea întreagă sunt una și aceeași ființă. Acela care își pune problemele lumii fără a vedea în acestea, propriile lui probleme, e un orb; acela care își pune problemele lui fără a descifra în acestea, însăși problemele lumii, este un egoist închis în carcera ignoranței; acela care, însă face din întrebările lui, întrebările omenirii, care cieste în propria lui mizerie, mizeria umanității întregi, care încercând să rezolve propria lui neputință, voeste să rezolve întreaga problemă a lumii, devine puternic ca și umanitatea întreagă. El nu mai e o singură forță, ci miliarde de forțe, care la un loc îi stau la dispoziție, rezervorul imens de unde își va scoate energii din ce în ce mai mari, cu cât se va cufunda mai mult în această ființă colosală care e omenirea și noi însine. Noi însine și omenirea, iată problema. Omul și sterilitatea sufletească, absența vieții interioare, fuga de noi însine, iată mizeria veacului nostru.

O foame încordată, cu exaltări și viziuni, o foame prin care să putem învinge atracția materială, o foame care să ne producă doruri de sbor, de întoarcere în noi însine, de viața personală, iată ceea ce nu trebuie să-și refuze nici un om, acum și totdeauna. Și acest ideal nu poate fi întrevăzut decât pe marile culmi și adâncuri, acolo unde omul se întâlnește cu Creatorul.

Preot Avram Petric.

Gânduri la Dumineca Ortodoxiei

In decursul existenței sale, aproape de două ori milenară, Biserica noastră ortodoxă a trăit de mai multe ori timpuri tragice și a îndurat lovituri grele, dela dușmanii ei interni și externi.

Deși atacată, tot mereu atacată, ea stă senină. Calmă și sigură de ea însăși, de dumnezeiasca sa mistuire și de drumul ce-l are de parcurs. Curățența învățăturii sale nu o acopere nici cel mai mare întunerec, iar tăria poruncilor sale nici porțile iadului nu o pot zdruncina.

Oare ar putea să fle altcum? Când temelăa ei este însuș Iisus Hristos, Puterea cerului, Înțelepciunea dumnezeiască. Intemelată de sf. Apostoli, întărită și îndrumată de sinoadele ecumenice, sprijinită și propovăduită de sf. Părinți și călătită în sângele martirilor săi, ea a putut să înfrângă orice primejdie.

Dușmanul mântuirii neamului omenesc, diavolul, nu stă însă inactiv nici o clipă. Uneltirile lui față de Biserica noastră sunt neîncetate. Ele sunt atât de variate și atât de rafinate, încât toți fiii Bisericii trebuie să fle treji în permanență, ca să nu ușureze lucrarea de subminare a ei.

¹⁾ Cf. I. Chevalier: Op. cit. p. 100.

²⁾ Cf. I. Chevalier: Op. cit. p. 103.

³⁾ Cf. I. Chevalier: Op. cit. p. 106.

Câteodată acest atac contra Bisericii, la prima vedere ni se pare aproape inofensiv. El ne atinge mai mult pe noi, măgulind pornirile noastre, așăzând ambițiile și astfel căutând să ne răpească, îndepărtându-ne de Iumanul salvator: Biserica.

De obicei lucrarea de subminare continuă netăcutat cu asiduitate. La început reacțiunea noastră e vie și activă, apoi se preface numai într'o atitudine rece, mai pe urmă într'o indiferență, iar mai târziu vine și bunăvoința, iar dela aceasta și până la împărțirea păcatului este numai un pas.

Să fim deci trezi în conservație, atât față de cârți cât și față de oameni, cari sunt dușmani ai Bisericii noastre. Ar trebui, în cazul acesta, să l'privim, după cuvântul evanghelic, ca pe păgâni și vameși.

Se impune o atare grije și seriozitate deoarece lipsa acestora este vătămătoare nu numai pentru noi înșine, ci și pentru alții. Un cuvânt ușuratic spus contra Bisericii, sau o necuviință contra poruncilor ei, poate avea consecințe păgubitoare pentru alții. Mai ales cuvântul nesocotit al celor înalțați în vârstă, sau în situație, se preface ușor la cel mai mic într'o faptă.

Și așa viața noastră e plină de păcate, dar așșarea patimilor noastre e un păcat de neiertat. Numai în sf. Taină a Mărturisirei se cuvine ca să ne redeschidem larg sufletul și inima noastră, arătând duhovnicleului toată necurătenia vieții noastre.

După cum fărniceul, care sub masca virtuozului își ascunde vicliile sale, ca cel din jurul lui să-l socotească om drept, e demn de dispreț, cu atât mai mult un călcător de porunci, care își trâmblăzășă vicliile sale, e vrednic de blestem.

Nu suntem mai puțin vinovați, când ne ocupăm de slăbăciunile aproapelui nostru, fără gând de a-l ajuta. A vorbi despre aceasta înseamnă a continua păcatul început de alții.

Dar ce urmări se ivesc atunci, când noi cădem în ispită cu fapta sau cu cuvântul? Atunci nu numai noi suntem pe calea pierzării, dar și aceia cari ne văd, ne aud și ne urmeză.

Ne aducem aminte cum am fost în copilăria noastră și chiar în adolescență și cum suntem acum? Cât de puțin am cunoscut atunci păcatul și cum de ușor l-l înfăptuim acum. Cu ce groază ne priveam atunci unele vicli și cu ce ușurință cădem acum în ele. Nici în închipuire nu puteam admite călcarea unor porunci, iar acum cu ce sânge rece le călcăm.

Și de unde provine această schimbare în noi? Răspunsul e simplu. Mai înainte noi n'am văzut și n'am auzit cum trăiesc alii, iar mai târziu am învățat dela ei, l am văzut și l am auzit.

Mulți n'ar fi păcătuit, dacă n'am fi păcătuit noi. Căci faptele și vorbele noastre au fost stricăclune pentru alții.

Deci să fim băgători de seamă în cuvânt ca și în faptă, mai ales în fața altora. Dar se cuvine să fim cu și mai mare băgare de seamă în fața malceli noastre: sf. Bisericii.

Pământul nelucrat și netrădănat în primăvară rămâne sterp tot anul și nu aduce roadă. Tot așa și dela noi nu izvorăsc fapte bune, dacă astăzi, prin rugăclune, post și călnță nu vom sămăna în brazda sufletului nostru sămălnța binelui.

Pr. A. CUZNETOV

Despre ce să predicăm?

Duminica a doua din post: DESPRE MINUNE ȘI HAR.

Omul se zbate între cele trupești și sufletești. Uneori se lasă de cele pământeste ca pasărea răpitoare care și alină foamea spintecând prada. Altădată dorește cele cerești ca ciocărlia care în zori de zi se înșță spre seninătatea cerului cântându-și cântarea frumoasă ca un psalm.

Mântuitorul întrebând în Evanghelia de azi pe farisei, despre aceasta ne întrebă și pe noi, grăind: Ce este mai ușor: a zice slăbănogului: Iertate îți sunt păcatele, sau a zice: Scoală-te, ia-ți patul și umblă? (Marcu 2, 9). Despre vindecarea slăbănogului din Capernaum au scris precum se știe, evangheliștii Matei, Marcu și Luca, cu foarte mici deosebiri în foarte mici amănunte. Întrebarea aceasta toți trei au însemnat-o aproape cu aceleași cuvinte.

Unora dintre tâlcuitori li se pare că Mântuitorul ar fi vrut să zăpăcească pe fariseii cari cărteau din pricina că Iisus a zis slăbănogului: Iertate îți sunt păcatele. Fariseii de fapt s'au zăpăcit în fața întrebării, pentru că li se părea că vindecarea e un mai mare lucru decât iertarea, sau că iertarea ar fi fost numai o smăgire.

Înțelesul adevărat al întrebării este acesta: Vindecarea ar fi un mare bine trupesc pentru slăbănog, dar fără iertarea păcatelor nimic n'ar folosi, căci ar rămănea în osândă. Atunci care e mai mare: vindecarea sau iertarea?

Cu întrebarea aceasta s'a făcut cea dintâi ciocnire între farisei și Hristos și tot întrebarea aceasta a rămas pentru toate veacurile peretele despărțitor între ei și între creștinism.

Ei au fost obișnuiți dealungul veacurilor să vadă lucrurile numai deasupra, dar n'au putut să le pătrundă înțelesul. Au scăpat din robia Egiptului prin Marea Roșie, dar n'au înțeles că robia lor închipuia robia păcatelor, iar scăparea lor, iertarea. În pustie le-a izvorit apă din piatră și s'au adăpat, dar n'au înțeles, că piatra închipuia pe Hristos, iar apa închipuia râurile de ape

vii ale credinței. Ilie le-a pogorât foc, apoi ploaie din cer, dar ei n'au înțeles credința înflăcărată a lui Ilie, credința care pogoară roua harului ceresc. Au avut dintre ei și între ei pe Hristos, dar l-au urât și l-au răstignit și-l așteaptă și-l neagă.

Crestinismul prețuiește harul mai presus de minuni. Curățirea trupului de lepră n'ar avea folos, dacă sufletul ar rămânea cu lepră. Grâul mult și săturarea de pâine albă nimic nu prețuiește, dacă n'avem credința și vrednicia să ne împărțăm cu pâinea cea vie, cu trupul și sângele Domnului. Și tot așa, vindecarea slăbănogului ar fi fost neînsemnat de puțin, dacă nu i s'ar fi iertat păcatele.

Pentru farisei Dumnezeu este făcător de minuni mari, pentru creștini Dumnezeu este mântuitorul sufletelor. Pentru ei Scriptura este cuvântul lui Dumnezeu, pentru creștini este Evanghelie, vestea cea bună despre împăcare și mântuire. Ei cereau numai semne și minuni, noi cerem harul lui Dumnezeu.

În creștinism cine a gustat cu fiul risipitor dulceața iertării, înfierea prin strângerea la pieptul Tatălui și renașterea prin haina și încălțăminte nouă, prin inelul cel nou și prin cina din vițelul cel gras, — a trecut prin zguduiri și desfătări sufletești mai adânci, decât cei cari au văzut zidurile Ierihonului căzând.

La cei din timpul Mântuitorului, înmulțirea pâinilor a fost minunea care a răscolit închipuirea și i-a încântat de erau gata să aleagă pe Iisus împărat al lor. Când l-au aflat, Iisus le-a spus: M'ați căutat, fiindcă v'ați săturat. Să căutați în locul mănăcii pieritoare, pe cea veșnică. Părinții voștri au mâncat mană din cer, dar au murit în păcatele lor. Voi v'ați umplut pântecul de pâine înmulțită, dar veți muri în păcatele voastre, de nu veți gusta trupul și sângele Fiului. Atunci toți s'au turburat și toți au cărtit și toți l-au părăsit.

În felul acesta și fariseii au văzut un mai mare lucru în vindecarea decât în iertarea slăbănogului din Capernaum. Noi credem că vindecarea i s'a făcut numai ca să înțelegem, că harul iertării este adevăratul har, mila cea mare a lui Dumnezeu.

Dreptul Iov prin suferințele sale ne dă exemplu de a prețui harul mai presus de orice. Ca să se lapede de credința și de ascultarea către Dumnezeu, diavolul i-a luat întâi bogățiile, apoi copiii, adică cele din afară de el. După ce cu toate acestea n'a izbândit asupra lui, s'a atins de corpul lui de s'a umplut de bube și de dureri. În lăuntrul sufletului însă n'a putut să pătrundă, căci Iov avea harul lui Dumnezeu, care-l întărea în ispite și încercări și-l ținea legat cu credința

de Dumnezeu. Acest har i-a fost destul ca să scape de sub puterea diavolului, să se facă sănătos, să dobândească iarăși bunurile și o altă familie.

Sfântul apostol Pavel ne spune câte a avut să sufere prigoanit, lipsit de bunuri pământești, cari toate erau ghimpe în trup, inger al Satanei, să-l bată peste obrăz, ca să nu se mândrească. De trei ori a rugat pe Domnul ca să îndepărteze ghimpele. Îndepărtarea ghimpelui, a suferințelor, a prigoanelor și a lipsurilor ar fi fost o minune. Domnul însă i-a zis: Destul îți este harul meu, căci puterea mea în slăbiciune se desăvârșește. De aceea apostolul se bucura în slăbiciuni, în defăimări, în lipsuri, în prigoniri și în strămătorări, pentru că era încredințat că atunci se sălășluia în el puterea lui Hristos (2 Corinteni 12, 7—10).

De aceea, când suntem sănătoși să ne păzim sănătatea, să nu o risipim fără rost. Să ne ferim sănătatea ferindu-ne mai ales de păcate, ca să nu ni se facă un mai mare rău decât ar fi boala trupească. Iar dacă s'ar întâmpla să fim bolnavi, oricât ar fi de grele chinurile trupesti, să avem credința, că mai mare har dobândim prin spovedanie și prin iertarea păcatelor, decât am putea să dobândim cu vindecare prin minune.

F. C.

Cărți

Teofan și Iosif Herbeiu: *Regăsire, piesă religioasă în versuri*. Diecezana Arad, 1947, pagini 16.

Iertarea și iubirea, ca și faptele ce trebuie să izvoarească din iubirea față de aproapele, lipsesc atât de mult lumii noastre ruinate de acest ultim războiu. Asta a simțit-o bine părintele Herbeiu, când s'a hotărât să scrie piesa cu un vădit scop moralizator. Persoana principală din piesă, Moș Iosa expune, dacă nu mă înșel, gândul autorului despre „mizeria” morală ce roade în adâncuri, că toate suferințele din lume sunt „pedeapsa unei false credințe”. Acesteia îi atribuie chiar și durerea lui de a-și fi pierdut pe unicul fiu, prizonier sau mort în războiu. De aceea niște rudeniile ale lui Moș Iosa uneltesc să-i moștenească averea. Meschinăria acestora îl face pe Moș Iosa să ia o hotărâre mare în aceea Duminecă după Liturghie. Inconjurat de mai mulți copilași cuminiți, suferințele lui se mai înșeninează la gândul că acești oameni de mâine vor fi și mai buni creștini ca vei de azi; „Un dor aprins în suflet mă face să prevăd în micii copilași o izbăvire nouă”. Din suferința lui răsare gândul nobil de a zidi o casă, care să ocrotească pe fiii celor mulți, plecași pentru veci: cel mai creștinesc mod de a-și folosi averea. Acestui scop își lasă averea după moarte, cu condiția că

dacă fiul i s'ar întoarce, printr'o minune, acasă, — el să hotărască asupra moștenirii.

După moartea bătrânului, fiul său Vasile se întoarce viu acasă. Uneltitorii Moise și Iancu vor să strice lăsamântul lui Moș Iosa, indemnându-i fiul să nu renunțe la moștenire. Dar gândul bun al lui Moș Iosa biruie uneltirile. Vasile renunță la moștenire în favorul zidirii acelei case minunate „clădită din iubire”.

Piesa e plină de gândul bun și luminos al lui Moș Iosa: „atât cât mai trăesc, să iert și să iubesc”. De aceea poate fi jucată pe scenele Caselor Culturale din satele noastre cu mult folos, deși are unele expresii tipic intelectuale pe care autorul le pune în gura țaranului Moș Iosa.

PRESVITERUL B.

Informațiuni

■ **Declarațiile Ministrului Cultelor.** Primind deunăzi pe reprezentanții presei, Dl. Radu Roșculeț, ministrul Cultelor, a făcut în fața acestora o amplă expunere cu privire la cuprinsul noului proiect de lege privind pensionarea membrilor Clerului. Potrivit acestui proiect de lege, preoții, diaconii și cântăreții bisericești vor fi pensionați la vârsta de 70 de ani. Preoții administrativi, vicarii eparhiali, consilierii referenți și directorul Sf. Sinod vor fi pensionați la vârsta de 60 de ani. Mitropoliții și Episcopii vor fi puși în retragere din serviciile administrative la vârsta de 70 de ani ca și preoții, urmând a primi o indemnizație lunară egală cu gradul avut, fără alte accesorii. Patriarhul Țării a fost exceptat dela prevederile prezentei legi.

Proiectul de lege mai prevede că membrii clerului vor putea fi pensionați și din oficiu, mai înainte de termen, aceasta când din cauza infirmității sau a vreunui viciu devin impropriei chemării lor. Deasemenea în cazul când unii membri ai clerului cer să fie pensionați în conformitate cu legea funcționarilor publici, ei pot eși la pensie, întrucât aceasta este o lege derogatorie dela cea de bază a funcționarilor publici.

Referindu-se la unele svonuri răuvoitoare privind raporturile dintre guvern și Biserică d. ministru R. Roșculeț a precizat următoarele:

„Toate partidele din actualul guvern dela extrema stângă și până la extrema dreaptă au același respectuos omagiu pentru Biserică și aplică un tratament de perfectă egalitate între toate cultele recunoscute în Statul român. Niciodată nu s'a dus o luptă mai aprigă pentru promovarea Bisericii, decât sub acest guvern.

Suntem profund pătrunși, de rolul pe care îl are Biserică în dezvoltarea Statului”.

■ **I. P. C. Icon. Stavr. Dr. Dumitru Stăniloae,** fost rector al Academiei Teologice din Sibiu, a fost chemat și numit prin Inalt Decret Regal profesor la catedra de Teologie Ascetică și Mistică dela Facultatea

de Teologie din București. În urma acestui fapt, I. P. C. Sa și-a prezentat Consiliului arhiepiscopesc demisia din postul de profesor dela Academia „Andreiană”, cerând obișnuita carte canonică. Demisia a fost primită cu mult regret în cetatea Ortodoxiei ardelenne, dându-i-se totodată și carte canonică.

■ **Ședința Societății Academice a Studenților teologi din Arad.** După activitatea întreruptă prin examenele parțiale, studenții au reluat firul ședințelor, ținând în ziua de 22 I. c., sub președenția stud. Ilie Gh. Crișan, o ședință ordinară la reușita căreia au contribuit studenții: Fodor Ioan, Dorin Duvlea prin executarea ireproșabilă a două cântece populare și Tr. Balta, care cu dicțiune clară a citit valoroasa lucrare: „Energia spirituală”, după Ilie N. Lungulescu, stărnind vii și interesante discuții.

■ **În Dumineca lăsatului de carne** (16 Februarie a. c.) a avut loc în capela parohiei Andrei-Șaguna, protopopiatul Arad, sfințirea unui candelabru, a unui sfeșnic, a mai multor ripizi și prăznicare, cumpărate din sumele realizate la două serbări aranjate de parohie cu concursul tineretului studios.

Tuturor ostenitorilor și dăruitorilor parohia le aduce vii mulțumiri.

■ **La Ministerul Cultelor** a fost numit de curând al doilea secretar general în persoana D-lui Scarlat Huhulescu, avocat.

■ **Numiri.** În ședința administrativ bisericească a Ven. Consiliu Eparhial ținută în ziua de 25 Febr. a. c. s'au făcut următoarele numiri: Ieromonahul Ștefan Lucaciu la parohia Bodrogul-nou, prot. Pecica. Preot Alexe Antimîr la Cuied, prot. Buteni.

Nr. 742/47.

Concurse

Pentru îndeplinirea parohiei Prăvăleni, protopopiatul Hălmașiu, se publică concurs din oficiu, cu termen de 15 zile. Parohia este de clasa a doua.

VENITE:

1. Folosința sesiunii parohiale, 13 jug. cad.
2. Folosința casei parohiale.
3. Stolele și birul legal.

Preotul numit va plăti din al său toate impozitele după venitul preoțesc.

Cererile de concurs, însoțite de actele necesare și un scurt memoriu despre activitate și datele personale, se vor înainta Consiliului Eparhial din Arad.

Arad, din ședința Consiliului Eparhial dela 25 Februarie 1947.

+ ANDREI, Traian Cibian
1-2 Episcop. cons. ref. eparhial.

Nr. 739/1947.

Pentru îndeplinirea parohiei Neagra, protopopiatul Buteni, se publică concurs din oficiu, cu termen de 15 zile. Parohia este de *clasa a doua*.

VENITE:

1. Folosința sesiunii parohiale, 30 jug. cad.
2. Stolele și birul legal.
3. Salar dela Stat.

Preotul numit va plăti din al său toate impozitele după venitul preotesc.

Cererile de concurs, însoțite de actele necesare și un scurt memoriu despre activitatea și datele personale, se vor înainta Consiliului Eparhial din Arad.

Arad, din ședința Consiliului Eparhial dela 25 Februarie 1947.

† ANDREI, Traian Cibian
1-2 Episcop, cons. ref. eparhial.

Nr. 740/1947.

Pentru îndeplinirea parohiei Mădrijești, protopopiatul Gurahonț se publică concurs din oficiu, cu termen de 15 zile.

VENITE:

1. Folosința sesiunii parohiale, 47 jug. cad.
2. Stolele și birul legal.
3. Folosința casei și grădinei parohiale.
4. Salarul dela Stat.

Parohia este de *clasa doua*

Preotul numit va plăti toate impozitele după venitul preotesc din al său.

Cererile de concurs, însoțite de actele necesare și un scurt memoriu despre activitate și datele personale, se vor înainta Consiliului Eparhial din Arad.

Arad, din ședința Consiliului Eparhial dela 25 Februarie 1947.

† ANDREI, Traian Cibian
1-2 Episcop, Cons. ref. eparhial.

Nr. 744-1947

Pentru îndeplinirea parohiei Șolmoș Buceava, protopopiatul Gurahonț, se publică concurs din oficiu cu termen de 15 zile.

Parohia este de *clasa a II-a*.

VENITE:

1. Folosința sesiunii parohiale 32 jugh. cadastrale.
2. Folosința casei parohiale.
3. Stolele și birul legal.
4. Salarul dela stat.

Preotul numit va achita din al său toate impozitele după beneficiul preotesc.

Cererile de concurs, însoțite de actele necesare și un scurt memoriu despre activitate și datele perso-

nale, se vor înainta Consiliului Eparhial ort. rom. din Arad.

Arad, din ședința Consiliului Eparhial dela 25 Februarie 1947.

† ANDREI, Traian Cibian,
1-2 Episcop, cons. ref. eparhial.

Nr. 741-1947.

Pentru îndeplinirea parohiei Sârbi, protopopiatul Hălmașiu, se publică concurs din oficiu, cu termen de 15 zile. Parohia este de *clasa a treia*.

VENITE:

1. Folosința casei parohiale.
2. Stolele și birul legal.
3. Salarul dela Stat.

Preotul numit va plăti din al său toate impozitele după venitul preotesc.

Cererile de concurs, însoțite de actele necesare și un scurt memoriu despre activitate și datele personale, se vor înainta Consiliului Eparhial din Arad.

Arad, din ședința Consiliului Eparhial dela 25 Februarie 1947.

† ANDREI, Traian Cibian,
1-2 Episcop, cons. ref. eparhial.

Nr. 743-1947

Se publică concurs din oficiu, cu termen de 15 zile, pentru îndeplinirea parohiei Nădărlhești, protopopiatul Buteni.

Parohia este de *clasa a III-a*.

VENITE:

1. Folosința sesiunii parohiale, 16 jugh. cadastrale.
2. Stolele și birul legal.
3. Salarul dela stat.

Preotul numit va achita din al său toate impozitele după venitul preotesc.

Cererile de concurs, însoțite de actele necesare, și un scurt memoriu despre activitatea și datele personale, se vor înainta Consiliului Eparhial ort. rom. din Arad.

Arad, din ședința Consiliului Eparhial dela 25 Februarie 1947.

† ANDREI, Traian Cibian
1-2 Episcop, consilier referent eparhial.

— Ajutând pe sătenii în nevoile din regiunile lovite de secetă îi ajutați pe ei și vă asigurați pâinea voastră de mâine!

— Ajutați pe cei loviți de secetă!

— Dați oricât de puțin, dar dați pentru cei din regiunile lovite de secetă!